

Intern Toezicht en de eerste ervaringen van visitatie door de PensioenCoöperatie Een tussenstand

Als PensioenCoöperatie hebben wij de afgelopen periode een toenemende ervaring opgedaan met het organiseren en uitvoeren van visitaties bij verschillende leden van de PensioenCoöperatie. Inmiddels hebben we, samen met de leden van de visitatie commissies, bij een aantal pensioenfondsen een eindrapportage kunnen leveren en deze ook besproken met de besturen. Daarnaast zijn we in een afrondende fase bij een aantal andere leden en worden weer nieuwe visitatie projecten opgestart.

Hiermee zijn we in staat om een eerste tussenstand te maken. Onze ervaringen zijn over het algemeen positief en van de deelnemende pensioenfondsen krijgen we ook terug dat men de aanpak en de uitkomsten zinvol vindt en er toegevoegde waarde aan ontleent. De objectivering die we doen leidt in het algemeen tot de conclusie dat er toch een aantal aandachtspunten worden aangegeven die extra dan wel specifieke aandacht behoeft. Deze aandachtspunten zijn heel fonds specifiek. Een groot voordeel is dat we in toenemende mate in staat zijn om de uitkomsten bij de verschillende leden met elkaar te vergelijken, waardoor er in feite ook een vorm van synergetisch voordeel ontstaat. Daarmee worden we in staat gesteld om kennis en ervaring met elkaar te delen en extra toegevoegde waarde te creëren. Wat we ook zien is dat er nog vele pensioenfondsen zijn die in een zoek- en afwegingsproces zitten met betrekking tot de inrichting van Intern Toezicht, meestal in de vorm van een visitatie commissie. Dit proces is vaak gericht op het organiseren ervan en daarbij zijn meerdere modaliteiten in discussie. Dit varieert van het "onderling visiteren, bijvoorbeeld via Kringen" tot het visiteren op het niveau van de specifieke groep pensioenfondsen, wat we ondermeer terugzien bij de beroeps pensioenfondsen. Er zijn ook pensioenfondsen die vanuit hun Angelsaksische besturingsfilosofie kiezen voor het instellen van een one-tier-board en daarmee de visitatie op die wijze regelen. Ook combinaties ontstaan nu. Een voorbeeld van dit laatste is dat er groepen pensioenfondsen kiezen voor het inzetten van een onafhankelijke, faciliterende organisatie die het intern toezicht regelt en coördineert, met visiteurs die zowel "van buiten" als uit "eigen kring" komen. Deze vorm wordt ingegeven door de wens om daarmee kennis en ervaring te kunnen opdoen en tevens wordt dit ingegeven door de behoefte om de kosten zo laag mogelijk te houden. Hierdoor kan ook een goede synergie worden bereikt. De PensioenCoöperatie ondersteunt dit type initiatieven, waarbij wel een wakend oog wordt gehouden voor de objectiviteit van de waarde van het intern toezicht.

Een van de voorlopige uitkomsten is ook dat de effectiviteit van de verschillende formele organen wordt belicht. We doelen hiermee op de deelnemersraden, het verantwoordingsorgaan, de rol van commissies, alsmede de modellen zoals fiduciair management. Daarmee ontstaat een behoefte om de governance structuur nog eens goed te evalueren. Dit niet om tot radicale veranderingen te komen, maar veeleer om meer transparantie te bereiken en ook de deskundigheidsbijdrage te beoordelen.

In de komende maanden gaan wij met de leden de verdere uitkomsten evalueren om daarmee het intern toezicht ook in de toekomst zo effectief mogelijk te laten verlopen.